

JAARGANG 35 | NUMMER 6 | DECEMBER 2009

keramiek

TWEEMAANDELIJKS MAGAZINE
VAN DE NEDERLANDSE
VAKGROEP KERAMISTEN

NVK

teja van hofen verbeeldt
relaties tussen mens en natuur

Symmetrische vorm
-belangrijk in werk Mieke Vahl

Beeldentuinen 4

Phyllis Kudder Sullivan:
"Vorm en contravorm
bepalen uitstraling werk"

Phyllis Kudder Sullivan, Vortex no. 8, 2006, steengordklei, h. 38,1 cm, Ø 47 cm.

Phyllis Kudder Sullivan, Vortex no. 28, 2009, steengordklei, 34 x 46 x 32 cm.

Phyllis Kudder Sullivan: Vorm en

Phyllis Kudder Sullivan in haar atelier

door Ienke Zuidman
foto's Joseph D. Sullivan

In het Museum of Arts and Design bij Central Park in New York is de keramist Phyllis Kudder Sullivan (1940) bezig met het rollen van strengen klei met een diameter van ongeveer 0,6 cm en een lengte van 20' n. 38 cm. Ze komt over als het prototype van de New Yorker: open, geïnteresseerd en ontspannen. Een kosmopoliet, nazat van Italiaanse en Syrische emigranten en woonachtig in Brooklyn. Naast het

tijdelijk werk dat zij in het museum verricht doceert zij al meer dan twintig jaar Keramiek aan de School of Visual and Performing Arts aan de Long Island University - C.W. Post Campus in New York.

Bijvak

De meesten van haar studenten volgen een andere studierichting en hebben keramiek als bijvak gekozen. Zij die wel voor de kunstrichting gaan, zijn onder andere bezig met het ontwikkelen van digitale media en met kunst als therapievorm. Phyllis ervaart dat keramieklessen studenten de gelegenheid bieden tactiele ervaringen op te doen. "In onze massaproducerende, door technologie gedreven digitale wereld worden die steeds zeldzamer. En ze zijn toch van belang. Hoe vaak hoor ik mijn leerlingen niet opmerken dat het werken met klei de stress vermindert." Phyllis deelt het lesgeven met een andere voltdijkracht. "Binnen werken we met elektrische ovens en buiten, op de campus, met houtovens. Heel basic. We kunnen over alle faciliteiten beschikken, ook voor het maken van eigen werk." En wat haar werk in de studio van het Museum of Arts and Design betreft: "Hier rol ik onder andere de strengen voor mijn huidige objecten met de hand, maar thuis heb ik een apparaat om ze te maken. Eigenlijk

geef ik de voorkeur aan handgerold, maar zodra het ook mechanisch kan maak ik daar gebruik van. Het is veel meer werk de strengen met de hand te vormen."

Al vlechtend voegt ze toe: "Ik houd ze zo kort omdat ze dan minder snel drogen. Als ik aan het einde van een streng kom, voeg ik een nieuwe lengte toe om zo verder te vlechten."

De benaming 'weven' gebruikt ze niet graag voor het werken met klei. "Dat hoort bij textiel."

Open studio's

Het Museum of Arts and Design (MAD) werd in 1956 geopend. In 2008 verhuisde het naar de locatie aan Columbus Circle, waar werd gestart met het ter beschikking stellen van open studio's aan kunstenaars. Telkens worden zes kunstenaars uitgenodigd die er op verschillende dagen werken. Phyllis maakt deel uit van de derde ploeg en is al gevraagd voor een volgende ronde. In dit museum staat toegepaste kunst centraal: keramiek, glas, hout, fiber en mixed media. Bezoekers wordt aangeraden op de zesde verdieping, waar zich de open studio's bevinden, met hun rondgang te beginnen. Zij komen dan direct in contact met kunstenaars die aan het werk zijn. Meestal kan men ook zelf iets in de betreffende techniek proberen. Phyllis vraagt Scandinavische museumbezoekers of zij 'deel van de draad willen worden' van een tapijt van klei. Zij kunnen dit doen door hun naam en nationaliteit te kerven in de leerharde klei van holle bogen die Phyllis heeft gemaakt. Deze hebben een hoogte van ongeveer 10,2 cm en een overspanning van 15,2 cm. Twee bezoekers gaan geconcentreerd aan de slag. Als ze klaar zijn horen zij dat ze een bijdrage hebben geleverd aan een installatie die gaat bestaan uit vierhonderd bogen, die met elkaar een kleitapijt zullen vormen van 2,5 bij 3 meter. Phyllis hoopt deze interactieve installatie in het museum te exposeren en in de toekomst de afmetingen ervan te vergroten. "Tot nu toe zijn er al driehonderd namen ingekerfd door mensen uit meer dan twintig landen en van allerlei plekken uit de Verenigde Staten." Tot haar vreugde en verbazing zijn er

Phyllis Kudder Sullivan, Vortex no 3, 2008, steengoedklei, h. 17,8 cm, andere maten variabel

contravorm bepalen uitstraling werk

tevens persoonlijke versierselen aangebracht, vredessymbolen en statements over leven en geloof. "Sommige bogen zijn opgedragen aan familieleden of vrienden. Een 92-jarige vrouw schreef haar naam en geboortedatum. En een stel schreef: "Getrouwd in N.Y.C., vandaag 42 jaar geleden."

Manden

Het werk dat Phyllis in het museum heeft vervaardigd wordt in vitrines tentoongesteld. Het varieert in lengte van 23 cm tot 35,6 cm. Het betreft wijdmazig gevlochten hol- en bolvormige open objecten. De strengen zijn dikker naarmate het stuk groter is. Op diverse plekken zijn er deuken in aangebracht, waardoor de kunstwerken op het eerste gezicht iets weg hebben van manden zonder mogelijkheid er iets in op te bergen. Dit vlechtwerk in klei oogt fragiel, maar is behoorlijk stevig. Terugblikkend vanuit haar gunstige positie als onafhankelijk kunstenaar die autonome kunst vervaardigt, wekt het verbazing dat Phyllis zeven jaar lang de kost heeft verdiend met het draaien van serviesgoed. Toch wilde zij al heel jong kunstenaar worden. In Soysset, waar zij opgroeide – 47 kilometer van New York verwijderd – was maar een beroepskunstenaar aan wie zij zich kon spiegelen. En dat was een kunstschilder.

Enige tijd nadat Phyllis de afdeling Schilderen aan de academie had doorlopen, werd zij door een groepje pottenbakkers gevraagd in een bedrijfje te stappen waar ieder zijn eigen serviesgoed zou gaan leveren: nuttig, bruikbaar en commercieel. Met als basis hetgeen ze aan keramiek als bijvak had opgestoken, leerde ze stap voor stap het vak van haar behendige collega's. Niet alleen het draaien, stoken, glazuren en alles wat daarbij komt, maar ook het aannemen en doorgeven van bestellingen van klanten en opdrachtgevers. Naarmate zich in haar servieslijn de hang naar vrije expressie meer openbaarde, werd het steeds lastiger voor haar klanten uit haar kopjes te drinken. Tenslotte waagde zij de stap naar de wereld van de kunstgaleries, terwijl ze haar inkomen aanvulde met lesgeven.

Contravorm

Haar geometrisch werk trok direct de aandacht van architecten. Volgens een vast patroon begint ze open vormen te boetseren die in hun ruimtelijkheid wel iets van muren hebben. Daarnaast integreert ze bestaande gereedschappen in haar keramisch werk, zoals een zeis of een schop. "De combinatie ijzer en klei intrigeert mij." Wat haar werk typeert is dat zij bij alles de nadruk minstens zo zwaar legt op de contravorm – het open aspect – als op het materiaal.

En ook in het Museum of Arts and Design komen daar geregeld architecten op af.

Phyllis Kudder Sullivan exposeert haar werk veelvuldig en heeft zowel nationaal als internationaal belangrijke prijzen gewonnen. Van alle kanten wordt zij uitgenodigd om als artist in residence te komen werken. In 2001 verwierf zij de titel Professor of Art.

278 Vanderbilt Avenue, Brooklyn, NY 11205; phyllis.kuddersullivan@iu.edu

Phyllis Kudder Sullivan, Vortex no 11, 2007, steengoedklei, h. 40,6 cm, Ø 35,6 cm